



ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉSE

2019.

ELEMZÉS



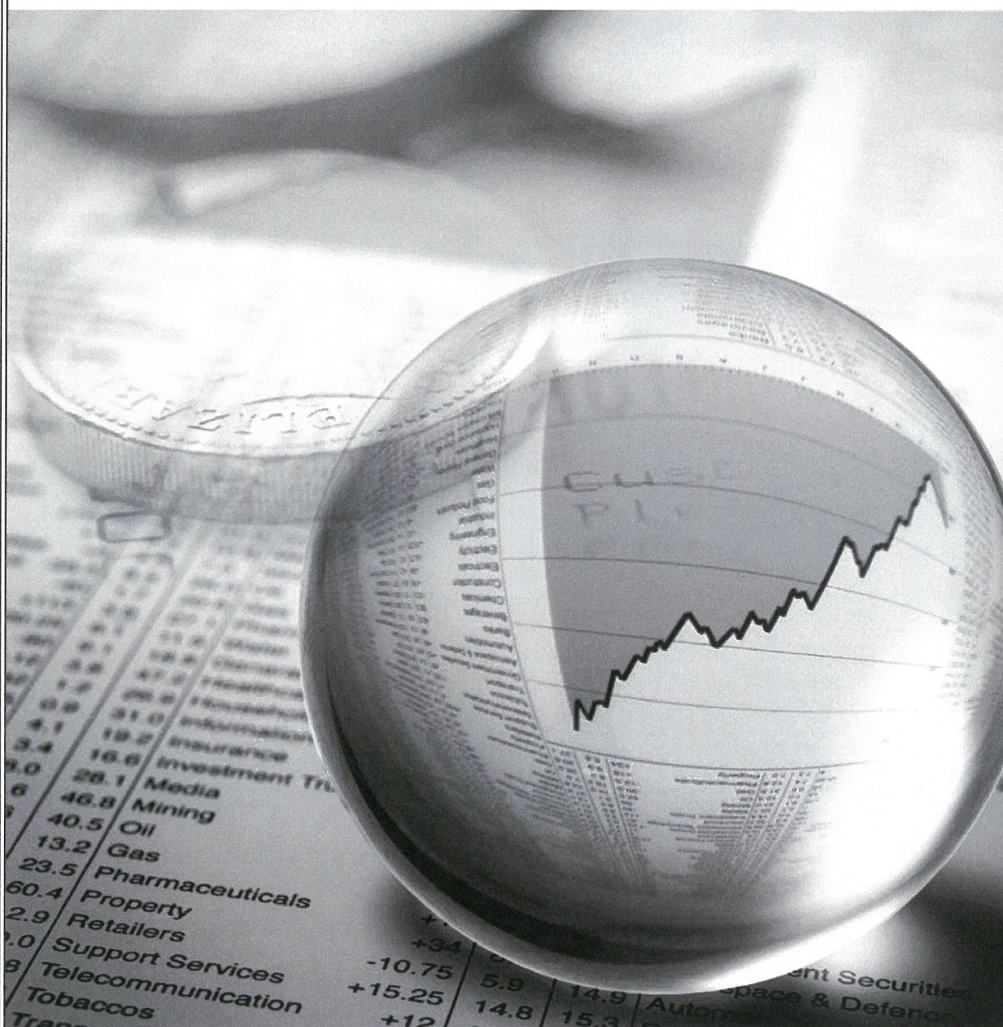
Elemzés az önkormányzati tulajdonú, sporttal kapcsolatos feladatokat ellátó gazdasági társaságok ellenőrzési tapasztalatairól



ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉSE

ELEMZÉS



ENGEDÉLYEZŐ:

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

Domokos László elnök

Elemzés az önkormányzati tulajdonú, sporttal kapcsolatos feladatokat ellátó gazdasági társaságok ellenőrzési tapasztalatairól

Szerkesztő:

SALAMIN VIKTOR projektvezető

Az elemzés elkészítését felügyelte:

KLINGA LÁSZLÓ felügyeleti vezető

Készítették:

BALOGHNÉ ZSIDA BRIGITTA MARGIT számvevő

KOVÁCS RICHÁRD számvevő

Az Elemzés
az interneten
a www.asz.hu
oldalon
olvasható.

Kiadja az Állami Számvevőszék

EL-1260-014/2018

TARTALOMJEGYZÉK

▶	VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	4
—	Jó gyakorlatok	5
▶	BEVEZETÉS.....	6
▶	AZ ELEMZÉS TERÜLETE.....	7
▶	AZ ELEMZÉS MÓDSZERTANI HÁTTERE.....	8
▶	1. A SPORTTAL KAPCSOLATOS FELADATOKAT ELLÁTÓ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK MŰKÖDÉSÉNEK KERETEI	9
—	1.1. Jogszabályi háttér	9
—	1.1.1. Az önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatellátását meghatározó jogszabályok előírásai	9
—	1.1.2. A tulajdonosi joggyakorlást meghatározó jogszabályok előírásai.....	9
—	1.1.3. A gazdasági társaságok működését és gazdálkodását meghatározó jogszabályok előírásai	10
—	1.2. A társaságok működésének finanszírozása.....	11
—	1.3. Tulajdonosi joggyakorlás.....	12
—	1.4. A közfeladat ellátás megszervezése.....	13
▶	2. A TÁRSASÁGOK GAZDÁLKODÁSA	13
—	2.1. A társaságok működésének szabályozottsága	13
—	2.2. A társaságok gazdálkodásának főbb jellemzői.....	14
—	2.3. A társaságok vagyona	16
▶	3. A TÁRSASÁGOK INTEGRITÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE	16
▶	4. A SZÁMVEVŐSZÉKI JELENTÉSEK BEN MEGFOGALMAZOTT JAVASLATOK	17
▶	FOGALOMTÁR	19
▶	JOGSZABÁLYOK ÉS KÖZJOGI SZERVEZETSZABÁLYOZÓ ESZKÖZÖK JEGYZÉKE	21
▶	MELLÉKLET	22
	1. számú melléklet: az elemzés alapjául szolgáló számvevőszéki jelentések.....	22
	2. számú melléklet: az elemzés alá vont társaságok egyes jellemzői I. (2016. december 31-én)	23
	3. számú melléklet: az elemzés alá vont társaságok egyes jellemzői II.	24
▶	RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK.....	25

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az elemzés alá vont önkormányzatok és társaságok esetében érvényesült az alkotmányos alapokkal bíró **önkormányzati autonómia**, a feladatellátás szabadsága. A számvevőszéki ellenőrzések tapasztalatai ugyanakkor azt mutatják, hogy a sport területén tevékenykedő társaságokra jellemző a szabálytalan működés, az átláthatóság hiánya. Az elemzett társaságok tevékenységük sajátosságából fakadóan jelentős értékű eszközállománnyal, ingatlannal, vagyonnal rendelkeznek, a vagyongazdálkodás és a vagyonyilvántartás területén ugyanakkor számos szabálytalanságot azonosítottunk. További jellemzője volt az elemzett társaságoknak, hogy feladatuk ellátásához az önkormányzatok támogatására, jelentős közpénzjuttatásra van szükségük, hiszen működésük – részben a feladat sajátosságaiból fakadóan – jellemzően veszteséges. A nonprofit, illetve profitorientált társaságok között a gazdálkodás szabályszerűségére, minőségére vonatkozóan az ellenőrzések során nem tapasztaltunk különbséget. Az önkormányzati feladatellátás szabadsága, a sporthoz kapcsolódó tevékenységek szabályozásának általánossága miatt felértékelődik a társaságok menedzsmentjének minősége, a vezető meghatározó hatással lehet a gazdálkodás szabályosságára, a feladatellátás minőségére.

Fentiek alapján felmerül a kérdés, hogy az önkormányzatok feladatellátási szabadságának érvényesülése mellett, a felelős közpénzügyi gazdálkodás érdekében indokolt-e a **szabályozás erősítése** önálló, részletesebb szabályozás kidolgozásával, önálló szabályozási környezet megteremtésével, a fejlesztések területén a közös minimumok, megfelelőségi kritériumok meghatározásával?

A **tulajdonosi joggyakorlás kereteinek kialakítása** az elemzés alá vont tizenhárom társaság közül tizenkét társaság esetében szabályszerű volt. Az önkormányzatok gazdasági programmal, hosszú és középtávú fejlesztési tervvel, továbbá vagyongazdálkodási tervvel egy önkormányzat kivételével rendelkeztek, ezek hozzájárulnak a közfeladat-ellátás minőségének és számon kérhetőségének biztosításához. Egyes esetekben a tulajdonos szerződésben (közszolgáltatási szerződés, közfeladatellátási szerződés) részletezte a társaságok által ellátandó feladatokkal kapcsolatos elvárásait, ezzel támogatva a hatékony feladatellátást és annak számon kérhetőségét.

Az elemzett társaságokat a vagyonkezelt vagyonnal történő feladatellátás nem jellemezte, mindössze két társaság végzett vagyonkezelést. A társaságok működésükhöz saját bevételeiket, az önkormányzatok által folyósított támogatásokat, sport célú (TAO támogatásból származó) és egyéb támogatásokat használták fel.

A Taktv.-ben előírt **javadalmazással összefüggő szabályzatot** a gazdasági társaságok legfőbb szerve egy társaság esetében nem, egy társaság esetében nem a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalommal alkotta meg. Javadalmazási szabályzat hiányában a vezetők javadalmazási gyakorlata nem átlátható, az integritást veszélyeztető kockázatok nőnek.

Az önkormányzatok egy kivétellel **felügyelőbizottság** kijelöléséről gondoskodtak. Felügyelőbizottság hiányában a tulajdonosi kontroll, az ellenőrzési funkció nem biztosított, ami kockázatot jelentett a szabályos működés tekintetében. Négy társaság esetében a felügyelőbizottság ügyrend nélkül működött, ezért működésük nem volt átlátható és számon kérhető.

Az elemzett társaságok a gazdálkodás alapvető **szabályozási feltételeit** kialakították, azonban csak négy elemzett társaság pénzügyi-gazdasági tevékenységének szabályozottsága felelt meg teljes körűen a Számv. tv. előírásainak. A számviteli politika, a leltározási és leltárkészítési szabályzat hiányosságai, valamint a számlarend hiánya növelték a gazdálkodás kockázatait, a hiányos számviteli szabályozás miatt az elszámolások szabályszerűsége, a közpénzekkel való átlátható gazdálkodás és célszerű vagyongazdálkodás feltételei nem voltak biztosítottak.

A **vagyongazdálkodás** területén a bevételek és ráfordítások elszámolása mindössze hat társaság esetében volt szabályszerű. A bevételek és a ráfordítások elszámolásának szabálytalanságai miatt nem volt biztosított a közvagyon felhasználásának átláthatósága és ellenőrizhetősége, az elszámolások megfelelősége.

A **vagyonnyilvántartások** területén öt társaság a beszámolójában szereplő év végi mérleg adatait nem támasztotta alá leltárral. Alátámasztott mérleg hiányában a társaságok éves beszámolója nem volt megalapozott, a vagyon védelme és a működés átláthatósága nem volt biztosított.

Az Info tv.-ben foglaltak ellenére a **közérdekű adatok** megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzatot a tizenhárom társaságból tíz nem készítette el, hat társaság a közérdekű adatok közzétételi kötelezettségének sem tett eleget, így nem biztosították az átláthatóságot.

A **társaságok gazdálkodása** – az önkormányzati, a sportcélú és egyéb támogatások ellenére – **jellemzően veszteséges volt**, ami fenntarthatósági kockázatot jelent. A veszteséges gazdálkodás miatt a tulajdonos döntése alapján öt társaságnál került sor a jegyzett tőke összegének emelésére. A saját tőke pótbefizetéssel történő helyreállítása jelentős forrásigénnyel járt, mely az önkormányzat pénzügyi helyzetét kedvezőtlenül befolyásolta. A közfeladatot ellátó gazdasági társaságok veszteségének keletkezésére és elfogadott szintjére, tartalmára vonatkozóan jogszabály nem ír elő konkrét kritériumokat, ezzel kapcsolatban a felelősség meghatározása, elkülönítése nem valósul meg.

Az elemzett gazdasági társaságok **likviditási helyzete** általánosságban kedvezőtlen, az eladósodottságuk magas fokú volt, ami egyes esetekben a zavartalan feladatellátás feltételeinek biztosításában kockázatot jelentett.

A négy **kormányzati szektorba** sorolt társaság a szervezetek tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert nem alakította ki, az Ávr.-ben előírt adatszolgáltatási kötelezettségének nem tett eleget, ezzel a törvényben rögzített célok megvalósulását veszélyeztette.

Jó gyakorlatok

Az elemzés a tulajdonosi joggyakorlás, a szabályozottság, a gazdálkodás területén feltárt kockázatok mellett **jó gyakorlatokat** is azonosított. Jó gyakorlat volt, hogy a tulajdonosi joggyakorló önkormányzatok hat társaság esetében írtak elő – az éves beszámoló készítési kötelezettségen túl – a működésre, vagyongazdálkodásra, illetve a pénzügyi helyzet bemutatására vonatkozó beszámolási kötelezettséget, így lehetőség volt a feladatellátás folyamatos nyomon követésére, szükség esetén a hatáson időben történő tulajdonosi beavatkozásra. A társaságok az előírt beszámolási kötelezettségeknek jellemzően eleget tettek. A tulajdonosi jogokat gyakorló önkormányzatok nyolc társaság esetében éltek a jogszabályban rögzített ellenőrzési lehetőséggel és végeztek ellenőrzést a tulajdonukban lévő társaságoknál, megállapításaikkal és javaslataikkal hozzájárultak a jogszabályoknak megfelelő működéshez. Ugyancsak jó gyakorlatként azonosítottuk, hogy – a kötelező jogszabályi előírás hiánya ellenére – a tulajdonosi joggyakorló hat esetben előírt üzleti terv készítési kötelezettséget, melyet az érintett társaságok teljesítettek, ezzel a társaságok gazdálkodása, működése átláthatóbbá, kiszámíthatóbbá vált.

BEVEZETÉS

Magyarország Alaptörvénye szerint „*a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek.*” Az önkormányzatok működését, feladatellátását, gazdálkodását, vagyonnal való gazdálkodásának szabályait sarkalatos törvények határozzák meg, a feladatellátáshoz azok sajátosságai figyelembe vételével ágazati törvények, jogszabályok adnak iránymutatást. Az Alaptörvény értelmében az önkormányzatok feladatellátásuk során kötelesek tiszteletben tartani azt, hogy „*Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti.*” Az Alaptörvény az önkormányzatiság elvének és kereteinek meghatározásával, a sarkalatos törvények előírásai mellett nagyfokú önállóságot, autonómiát biztosít a helyi közösségek mindennapjait befolyásoló döntések meghozatalában.

A társadalom tagjainak sportoláshoz kapcsolódó alapjogát Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény) XX. cikkelye rögzíti, mely szerint „*mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez*”. Ennek a jognak az „*érvényesülését Magyarország a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával segíti elő*”. A sport és az egészség megőrzése támogatásának szükségessége megkérdőjelezhetetlen, a közfeladat ellátása azonban a közpénz célszerű és hatékony felhasználása mellett történhet. Az Alaptörvény kimondja, hogy „*a helyi önkormányzatok tulajdonában álló gazdálkodó szervezetek törvényben meghatározott módon, önállóan és felelősen gazdálkodnak a törvényesség, a célszerűség és az eredményesség követelményei szerint.*”

Az Möt^{v.}¹ 13. § (1) bekezdés 15. pontja a **sport és ifjúsági ügyeket** a települési önkormányzatok feladatai között a helyi közszolgáltatások körében határozta meg. Az Möt^{v.} 14. § (1) bekezdése szerint a 13. § (1) bekezdésében meghatározott feladatok ellátásának részletes szabályait – ha az Möt^{v.} másként nem rendelkezik – jogszabályok tartalmazzák. A rendelkezés értelmében a sporttal kapcsolatos önkormányzati feladatokra vonatkozóan a Sporttv.² 55. §-a tartalmaz előírásokat.

Az Möt^{v.} értelmében az önkormányzat képviselő-testülete a feladatkörébe tartozó **közfeladatok** ellátásra költségvetési szervet, gazdálkodó szervezetet, nonprofit szervezetet, egyéb szervezetet alapíthat, szerződést köthet természetes vagy jogi személlyel, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény alapján az ÁSZ³ ellenőrzi a többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek vagyongazdálkodását, vagyoneérték-megőrző és vagyongyarapító tevékenységét, az államháztartás körébe tartozó vagyon elidegenítésére, illetve megterhelésre vonatkozó szabályok betartását. Amennyiben a kedvezményezett szervezet az államháztartásból támogatásban vagy ingyenes vagyonyuttatásban részesül, gazdálkodási tevékenységének egésze ellenőrizhető. Az ÁSZ alapvető célkitűzése, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások, valamint az államháztartáson kívül működő közfeladat-ellátó rendszerek ellenőrzéseivel hozzájáruljon ahhoz, hogy a közpénzeket az államháztartáson kívül működő szervezetek is célra tartottan, átlátható módon használják fel.

Az ÁSZ az ellenőrzési feladatkörén túl tanulmányokat és elemzéseket készít, hogy tanácsadó szerepével is támogassa a „*jól irányított állam*” megvalósulását, hozzájáruljon a közpénzek felelős és szabályos felhasználásához.

Az elemzés keretében az ÁSZ áttekintette a sporthoz kapcsolódó feladatokat ellátó önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságoknál a tulajdonosi joggyakorlás egyes jellemzőit, értékelte a társaságok szabályozottságát, gazdálkodását és vagyongazdálkodási tevékenységét, a bevételeiknek és ráfordításaiknak elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak. Értékeljük a társaságok működésének, gazdálkodásának kockázatait a pénzügyi stabilitás és a működés fenntarthatósága (eladósodottság, likviditás) szempontjából. Bemutattuk a közérdekű adatok kötelező közzétételi kötelezettségének teljesítésével kapcsolatos ellenőrzési tapasztalatokat. Az elemzés kitért az integritás követelményeinek, szempontjainak értékelésére, hasznosítva az e téren elvégzett számvevőszéki felmérések, elemzések eredményeit.

Az elemzés célja a sport területén tevékenykedő, önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzési tapasztalatainak feldolgozásával feltárni az önkormányzatok tulajdonosi joggyakorlásában, a gazdasági társaságok működésében rejlő kockázatokat. Célunk továbbá bemutatni az önkormányzatok és a közfeladatot ellátó társaságok esetében előforduló tipikus hibákat, jó és rossz gyakorlatokat, mellyel hozzájárulhatunk a feladatellátás szabályszerűségének és eredményességének növeléséhez. A tapasztalatok összegzésével az elemzés hozzájárulhat az államháztartáson kívüli közpénzfelhasználás átláthatóbbá tételéhez, a szabályozási környezet javításához. A szabálytalanságok és a jó gyakorlatok elemzésével célunk felhívni a tulajdonosi joggyakorlók és a sport területén tevékenykedő gazdasági társaságok ügyvezetését a figyelmét az irányítás és a gazdálkodás során előforduló tipikus hibákra és az ezekből eredő kockázatokra.

AZ ELEMZÉS TERÜLETE

2011. január 1. és 2016. december 31. közötti ellenőrzési időszakra vonatkozóan nyilvánosságra hozott számvevőszéki jelentésekből tizenhárom esetben látott el az ellenőrzött szervezet sporttal összefüggő feladatot. Az elemzés ezen számvevőszéki jelentések ellenőrzési tapasztalait dolgozza fel. Az elemzett időszak az ÁSZ által ellenőrzés alá vont, sporttal kapcsolatos feladatokat ellátó önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságnál (továbbiakban társaság⁴) öt esetben a 2011-2014. évek, egy esetben a 2012-2015. évek és hét társaságnál a 2013-2016. évek gazdálkodási folyamatai voltak. 2016. december 31-én a tulajdonosi szerkezetre vonatkozó adatok alapján az elemzett tizenhárom gazdasági társaságból tizenegy kizárólagos önkormányzati tulajdonú társaság volt, egy önkormányzati többségi tulajdonban állt, egy esetében a tulajdonosi jogok gyakorlója az önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő zártkörű részvénytársaság volt.

A társaságok közül öt gazdasági társaság rendelkezett közhasznú besorolással, öt nem rendelkezett közhasznú minősítéssel, kettő esetében a közhasznú minősítés 2013. évben törlésre került, egy pedig 2016. évben vált közhasznú minősítéssel rendelkező szervezetté.

Kilenc társaság nonprofit, négy pedig profitorientált társaságként működött az ellenőrzésre kijelölt időszakban.

A társaságok feladatellátási területe a tulajdonosi jogokat gyakorló önkormányzatok közigazgatási területére terjedt ki. Az elemzés az alapító önkormányzatok, az állandó lakosok száma alapján nagy különbséget mutató települések sporttal kapcsolatos közfeladatainak államháztartáson kívüli szervezettel történő ellátását mutatja be. Az elemzés alapját képező számvevőszéki jelentéseket az 1. számú melléklet mutatja be.

Az elemzésben a sporttal kapcsolatos feladatokat ellátó gazdasági társaságok működését és gazdálkodását meghatározó jogszabályi háttérrel, a finanszírozás sajátosságait és az elemzett társaságok által ellátott feladatokat mutatjuk be. Értékeljük a tulajdonosi joggyakorlók – önkormányzatok – tulajdonosi joggyakorlását meghatározó belső szabályozó eszközök jogszabályi előírásoknak való megfelelését, valamint a tulajdonosi joggyakorlás szabályszerűségét. Bemutatjuk a társaságok gazdálkodása főbb jellemzőinek alakulását, a bevételeik összetételének elemzésével rámutatunk a tevékenységük finanszírozásának fő bevételi forrására (értékesítés nettó árbevétele, önkormányzati támogatások, TAO-ból származó támogatások). Bemutatjuk a gazdálkodási, vagyongazdálkodási és vagyon-nyilvántartási feladatok ellátását, továbbá az adatszolgáltatási kötelezettségük teljesítésének megfelelését. Elemzésünkben kitérünk az ÁSZ által az ellenőrzések során feltárt hiányosságok megszüntetésére irányuló javaslatok bemutatására, összegzésére, továbbá az ÁSZ integritás felmérésének tapasztalataira is.

AZ ELEMZÉS MÓDSZERTANI HÁTTERE

Az elemzés alapjául a tizenhárom sporttal összefüggő tevékenységet folytató, közfeladatot ellátó társaság ellenőrzéseiről készült számvevőszéki jelentések, az azok alapjául szolgáló dokumentumok, a közhiteles adatbázisokban szereplő információk szolgáltak.

A számvevőszéki jelentésekből származó értékeléseket az ellenőrzött időszak évi sorrendjének figyelembe vételével elemeztük. Ugyanígy jártunk el a számszaki adatok összesítése és elemzése során: az éves beszámoló adatait az ellenőrzés alá vont időszak évi sorrendjének figyelembe vételével összesítettük.

Az ellenőrzött gazdasági társaságokat az ÁSZ kockázatelemzéssel választotta ki, ezért az elemzés megállapításai, következtetései nem vetíthetők ki, azok kizárólag az elemzett társaságokra vonatkoznak. Az ellenőrzések során a gazdasági társaságok bevételei, ráfordításai és értékcsökkenés elszámolásának, valamint a vagyonyilvántartás szabályszerűségének megítéléséhez véletlen mintavételezésen alapuló ellenőrzést folytattunk.

Az integritásra vonatkozó rész az ÁSZ által 2018 novembere és 2019 januárja között végzett integritás felmérés során szolgáltatott adatokból és azok kiértékeléséből származik, melyek 2018. évre vonatkoztak.

Az elemzés elkészítéséhez adatbekérésre nem került sor.

1. A SPORTTAL KAPCSOLATOS FELADATOKAT ELLÁTÓ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK MŰKÖDÉSÉNEK KERETEI

1.1. Jogszabályi háttér

1.1.1. Az önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatellátását meghatározó jogszabályok előírásai

A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokat az Möt. határozza meg. A jogszabályi előírások alapján a helyi önkormányzatok feladatai között szerepel a közfeladatok körében az Möt. 13. § (1) bekezdés 15. pontja alapján a sport és ifjúsági ügyek. Az Möt. rendelkezéseit megelőzően már a 1991. évi XX. törvény⁵ rögzítette, hogy a testneveléssel és sporttal kapcsolatos helyi irányítási, ellenőrzési feladatokat az önkormányzatok képviselőtestülete látja el.

Az Möt. a helyi önkormányzatok helyi közügyek és közfeladatok körében ellátandó feladatait feladattípusonként határozza meg. Az Möt. 14. § (1) bekezdése szerint a 13. § (1) bekezdésében meghatározott feladatok ellátásának részletes szabályait – ha az Möt. másként nem rendelkezik – jogszabályok tartalmazzák. A rendelkezés értelmében a sporttal kapcsolatos önkormányzati feladatokra vonatkozóan a Sporttv. 55. §-a tartalmaz előírásokat. A települési önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladatait a Sporttv. 55. § (1)-(4) bekezdése településkategóriákhoz – települési, megyei, fővárosi, megyei jogú városi önkormányzat – kapcsolódóan tartalmazza, továbbá az 55. § (6) bekezdése a tízezerél több lakosú települések helyi önkormányzata számára rendeletalkotási kötelezettséget ír elő – adottságaiknak megfelelően – a sporttal kapcsolatos részletes feladatok, kötelezettségek, valamint a költségvetésükből sportra fordítandó összeg meghatározására.

A Sporttv. 55. § (1) és (2) bekezdése valamennyi települési önkormányzat számára előírja sportfejlesztési koncepció meghatározását és annak megvalósításáról való gondoskodást, együttműködést a helyi sportszervezetekkel és sportszövetségekkel, az önkormányzat tulajdonában lévő sportlétesítmények fenntartását és működtetését, az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlása feltételeinek megteremtését, továbbá az iskolai sportkörök vagy e feladatot ellátó diáksport-egyesületek működési feltételeinek biztosítását.

Az Möt. 13. § (1) bekezdése helyben biztosítandó közfeladatként, a Sporttv. 55. § (1)-(2) bekezdése a helyi önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladatoként általános formában határozza meg a feladatokat, a települések lakosságszáma alapján minimálisan ellátandó, egyértelműen meghatározott, konkrét feladatot azonban nem állapít meg. A helyi önkormányzatok az Möt. és a Sporttv. előírásai alapján gazdasági teljesítőképességük, a lakossági igények figyelembe vételével látják el a sporttal kapcsolatos kötelező és önként vállalt feladataikat. Az Möt. 41. § (6) bekezdése értelmében az önkormányzat képviselő-testülete a feladatkörébe tartozó közfeladatok ellátására költségvetési szervet, gazdálkodó szervezetet, nonprofit szervezetet, egyéb szervezetet alapíthat, szerződést köthet természetes vagy jogi személlyel, jog személyiséggel nem rendelkező szervezettel.

1.1.2. A tulajdonosi joggyakorlást meghatározó jogszabályok előírásai

A kizárólagos, vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok esetében a tulajdonosi jogokat a létesítő **önkormányzatok képviselő-testületei** gyakorolják. A társaságok a közfeladatok ellátásában államháztartáson kívüli szervezetként vesznek részt. A tulajdonosi szerkezettől függetlenül a gazdasági társaságok alapításával kapcsolatos szabályokat 2014. március 14-ig a Gt.⁶, 2014. március 15-től a Ptk.⁷ tartalmazza. A tulajdonosi joggyakorlás alapvető előírásait az önkormányzat SZMSZ-ében, illetve vagyonrendeletében rögzítik. A jogszabályi előírások érvényesítése érdekében a tulajdonosi jogok gyakorlója az ellátott közfeladatok, közszolgáltatások és egyéb feladatok tartalmát, a feladatellátás követelményrendszerét létesítő okiratokban, feladat-ellátási szerződésekben határozta meg.

Az önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok feladatellátásuk során jellemzően **nemzeti vagyon** részét képező vagyontárgyakat használnak. A vagyongazdálkodással kapcsolatban az Nvtv.⁸ 7. § (1) és (2) bekezdése meghatározza a nemzeti vagyon alapvető rendeltetését, valamint a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodás elvét. Ezért a vagyon hasznosítása során az Nvtv. előírásait figyelembe véve kell eljárni mind a vagyon tulajdonosának, mind pedig a használónak.

A Taktv.⁹ a köztulajdonban álló gazdasági társaságok működése érdekében írt elő szabályokat. A Taktv. 4. § (1) bekezdése a köztulajdonú gazdasági társaságoknál kötelezővé tette a tulajdonosi érdekek védelmét szolgáló **felügyelőbizottságok** működését, melynek működésére a Ptk. rögzít előírásokat. A Ptk. 3:120. § (2) bekezdése szerint a felügyelőbizottság a beszámolóról írásbeli jelentést készít, a legfőbb szerv a beszámoló elfogadásáról ennek birtokában dönthet. A Ptk. 3:122. § (3) bekezdése szerint a felügyelőbizottság ügyrendjét maga állapítja meg, azt a társaság legfőbb szerve hagyja jóvá.

A Taktv. 5. § (3) bekezdése szerint a köztulajdonban álló gazdasági társaságok legfőbb szerve köteles szabályzatot alkotni a vezető tisztségviselők, felügyelőbizottsági tagok, valamint az Mt.¹⁰ 208. §-ának hatálya alá eső munkavállalók javadalmazása, valamint a jogviszony megszűnése esetére biztosított juttatások módjának, mértékének elveiről, annak rendszeréről. Az önkormányzatoknak, mint a társaságok legfőbb szervének feladata tehát a **javadalmazási szabályzat** megalkotása.

1.1.3. A gazdasági társaságok működését és gazdálkodását meghatározó jogszabályok előírásai

A Számv. tv.¹¹ 14. § (5) bekezdése rögzíti, hogy a gazdasági társaságoknak kötelező **számviteli politikát**, annak keretében leltárkészítési és leltározási szabályzatot, értékelési szabályzatot, pénzkezelési szabályzatot, egyes feltételek fennállása esetén önköltségszámítás rendjére vonatkozó szabályzatot, valamint törvény által előírt egyéb **szabályzatokat** alkotni. A Számv. tv. 161. § (1) bekezdése értelmében a társaságoknak az egységes számlakeret előírásainak figyelembevételével olyan **számlarendet** kell készíteniük, amely szerinti könyvvezetés a beszámoló elkészítését maradéktalanul biztosítja.

A Számv. tv. és a közhasznú besorolással rendelkező gazdasági társaságok esetében a Civil tv.¹² is tartalmaz a beszámoló készítésével és közzétételével kapcsolatos előírásokat. A Civil tv. a különböző kedvezményre jogosult **közhasznú tevékenységet** végző szervezetek számára átláthatóbb, szabályozottabb és egyben szigorúbb követelményeket határozott meg, melyek közül az eredmény-felosztás tilalma és a nyilvántartások kötelező vezetése a legjelentősebb.

További fontos jogszabályi előírásokat tartalmaz a Ptk. 3:133. § (2) bekezdése társasági formájára vonatkozó, kötelezően **előírt jegyzett tőkével** kapcsolatban, míg a kötelező tőke összegéről a Ptk. 3:161. § (4) bekezdése tartalmaz előírásokat. A Ptk. 3:189. § (1)-(3) bekezdései, valamint 3:270. § (1)-(3) bekezdései rögzítik a korlátozott felelősségű társaság, illetve részvénytársaság legfőbb szerve kötelező összehívásának eseteit.

Az Info tv.¹³ 32-37. §-ai a társaságok főbb **közzétételi kötelezettségeit** szabályozza.

A sporttal kapcsolatos feladat ellátásban érintett gazdasági társaságok működésének finanszírozásában jelentős változás volt, hogy a TAO tv.¹⁴ 2011. évi módosításával lehetőség nyílt a **látvány-csapatsportok támogatására**. Más gazdasági társaságok közvetlenül megvalósuló, társasági adókedvezményre jogosító támogatást nyújthattak ezen társaságoknak. 2015. évtől a NAV¹⁵-on keresztül lehetőség nyílt rendelkezés útján történő, adójóváírásra jogosító támogatás nyújtására is.

A kormányzati szektorba sorolt társaságoknak a szervezetek tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert kell kialakítaniuk, az Ávr.¹⁶ mellékletében (2014. december 31-ig 7. melléklet, 2015. január 1-től 5. melléklet) előírt **adatszolgáltatási kötelezettségüknek** eleget kell tenniük.

A vagyongazdálkodást végző, továbbá 2014. január 1-től a kormányzati szektorba sorolt szervezetekre is kiterjed a Bkr.¹⁷ hatálya, így a **belső kontrollrendszer** és **belső ellenőrzés** kialakítása során a Bkr. előírásainak megfelelően kell eljárniuk.

1.2. A társaságok működésének finanszírozása

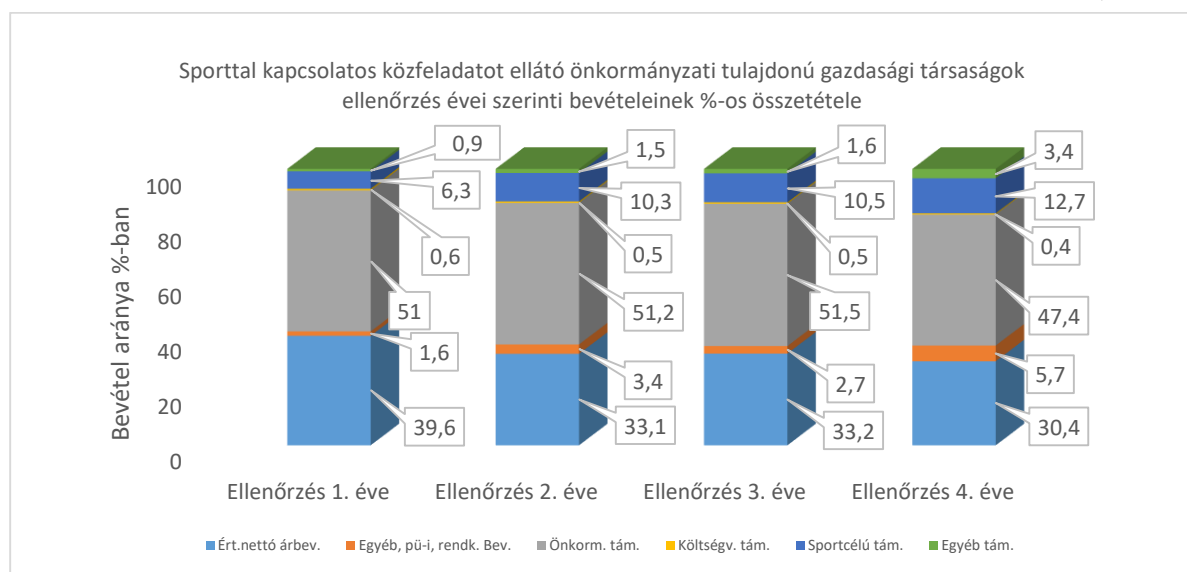
A társaságok az alapító okiratban/társasági szerződésben rögzített köz- és egyéb feladatok ellátását a tevékenységükből származó **saját bevételek**, valamint a tulajdonos (önkormányzat) és egyéb szervezetek által folyósított **támogatások** felhasználásával biztosították. A helyi önkormányzatok Möt. 13. §-a szerinti közfeladatai ellátásához az Országgyűlés a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott módon, a feladatfinanszírozási rendszer keretében az Möt. 117. §-a alapján támogatást biztosít. A költségvetési törvénnyel a feladatfinanszírozás keretében folyósított központi költségvetési támogatás biztosít fedezetet a helyi önkormányzatok számára a sporttal kapcsolatos közfeladataik ellátásának finanszírozásához is. A tulajdonosi jogokat gyakorló önkormányzatok a feladatfinanszírozás keretében az állandó lakosok száma alapján eltérő nagyságrendű központi költségvetési támogatásban részesülnek, saját bevételi lehetőségeiket és e bevételi források nagyságát szintén meghatározza a települések nagysága. A feladatellátás színvonalát a lakossági igényeken túl a települések pénzügyi lehetősége jelentős mértékben befolyásolja.

Valamennyi, sporttal kapcsolatos feladatot ellátó társaság rendelkezett a tevékenységéhez kapcsolódóan keletkező saját bevétellel. E bevételeken belül meghatározó jelentőségű az értékesítés nettó árbevétele. Az egyéb bevételek, a pénzügyi műveletek bevételei és a rendkívüli bevételek a társaságok bevételein belül kis súllyal szerepelnek. A társaságok közül egy társaság kivételével valamennyi elemzésre kijelölt szervezet rendelkezett támogatásból származó bevétellel. A tizenhárom társaságból tizenkettő társaság tevékenysége során jelentős nagyságrendű támogatásból származó bevételt használt fel. A támogatási bevételek egy részét a működéshez kapcsolódó önkormányzati (tulajdonosi) támogatás tette ki, de jelentős nagyságrendet képviseltek a társaságok gazdálkodásában a sport célú (TAO-ból történő látvány-csapatsportok támogatása) támogatások is.

Az egyéb támogatások jogcímen belül a társaságok az adományok és egyéb támogatások, valamint a közfoglalkoztatáshoz folyósított támogatás összegét számolták el. A társaságok ellenőrzés éveiben elszámolt bevételeinek jogcíme szerinti %-os összetételét az 1. számú ábra mutatja be.

A társaságok bevételeinek összetétele

1. számú ábra



Forrás: ÁSZ szerkesztés

A **társaságok bevételein** belül az érékesítés nettó árbevétele (30-39%), valamint az önkormányzati (tulajdonosi) támogatások (47-51%) voltak meghatározóak, e bevételi jogcímenek keletkezett a társaságok működését szolgáló bevételek 77-90%-a. A sport célú (TAO-ból történő látvány-csapatsport támogatás), költségvetési és egyéb támogatások a bevételeken belül 8-17%-os arányt képviseltek. Az egyéb, pénzügyi és rendkívüli bevételek aránya alacsony, mindössze 2-6% volt.

A tizenhárom társaság közül az elemzés alapjául szolgáló időszakban öt társaság részesedett a TAO támogatási rendszer nyújtotta forrásokból, és esetükben a kezdeti bevételen belüli arány a 3-16%-ról jelentősen, 20-41% közötti mértékre nőtt.

A társaságok a közfeladatok megfelelő színvonalú ellátása során működésükhöz és sportcélú fejlesztéseikhez jelentős összegű **önkormányzati (tulajdonosi) támogatást** használtak fel. A társaságok tevékenysége a közfeladat jellegéből adódóan nem profitorientált tevékenység. A társaságok gazdálkodása az ellenőrzéssel lefedett időszakban a saját bevételek, önkormányzati (tulajdonosi), költségvetési és egyéb támogatások felhasználása ellenére jellemzően veszteséges volt. A társaságok a gazdálkodásuk során keletkezett eredményt eredménytartalékba helyezték.

1.3. Tulajdonosi joggyakorlás

A **tulajdonosi joggyakorlás** kereteinek kialakítása tizenkét társaság esetében szabályszerű volt. Az önkormányzatok SZMSZ¹⁸-eiben, vagyonrendeleteikben, továbbá a gazdasági társaságok alapításának dokumentumaiban (alapító okirat, társasági szerződés) a tulajdonosi joggyakorlás kereteit kialakították, egy társaság kivételével felügyelőbizottság kijelöléséről döntöttek. Felügyelőbizottság működésének hiányában a tulajdonosi kontroll, az ellenőrzési funkció nem volt biztosított, ami kockázatot jelentett a szabályos működés tekintetében.

Az elemzett önkormányzatok gazdasági programmal, hosszú és középtávú fejlesztési tervvel, továbbá vagyongazdálkodási tervvel egy önkormányzat kivételével rendelkeztek. Gazdasági program, vagyongazdálkodási terv, hosszú távú fejlesztési terv nélkül a közfeladat-ellátás minősége és számon kérhetősége nem biztosított.

A **javadalmazási szabályzatot** a Taktv. előírása ellenére a gazdasági társaságok legfőbb szerve egy társaság esetében nem, egy társaság esetében nem a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalommal, öt társaság esetében késve alkotta meg. A javadalmazási szabályzat hiányában a vezetők javadalmazási gyakorlata nem átlátható, megnő az integritás kockázatok és a csalás veszélye.

Négy társaság esetében a **felügyelőbizottság** a Ptk. 3:122. § (3) bekezdés előírása ellenére ügyrendjét nem alkotta meg, egy társaság esetében az ügyrend késve került megalkotásra. A felügyelőbizottság működése ügyrend nélkül nem törvényes, nem átlátható, nem számon kérhető, magában hordozza a hatékony felügyelet feltételei sérülésének kockázatát.

A Sporttv. 55. § (6) bekezdése szerinti rendeletalkotási kötelezettségének a tulajdonosi jogokat gyakorló, tízezres lakosságszám feletti kilenc települési önkormányzat egy kivétellel eleget tett. A sporttal kapcsolatos feladatokról szóló rendelet hiányában a feladatok ellátásának átláthatósága nem volt biztosított.

A tulajdonosi jogkör gyakorlásának keretében a társaságok **beszámolóinak elfogadásáról** a tulajdonosi joggyakorló tizenkét társaság esetében a jogszabályi előírásoknak megfelelően döntött. Egy társaság esetében a tulajdonosi joggyakorló a beszámolókat a Gt. 35. § (1) bekezdése, 2014. március 15-étől a Ptk. 3:120. § (2) bekezdése előírása ellenére az felügyelőbizottság írásbeli jelentése nélkül hagyta jóvá, a felügyelőbizottság feladatait nem látta el, ezáltal a beszámoló megalapozottsága kockázatot hordoz.

Jó gyakorlatként azonosítottuk, hogy a tulajdonosi joggyakorló önkormányzatok hat társaság esetében írtak elő – az éves beszámoló készítési kötelezettségen kívül – a működésre, vagyongazdálkodásra, illetve a pénzügyi helyzet bemutatására vonatkozó **beszámolási kötelezettséget**, ezzel elősegítve az átlátható gazdálkodást és a megalapozott döntéshozatalt. A társaságok az előírt beszámolási

kötelezettségeknek egy társaság kivételével eleget tettek. Egy társaság a számára előírt beszámolási kötelezettségek közül az éves működési jelentés és vagyonkezelési beszámoló készítési kötelezettséget nem teljesítette. Egyes önkormányzatok a tulajdonukban lévő társaságok részére üzleti terv készítési kötelezettséget, valamint egyéb rendszeres beszámolási kötelezettséget írtak elő (jogszá- bály erre a társaságot nem kötelezte), így a társaságok gazdálkodása, működése átláthatóbbá, kiszá- míthatóbbá vált, továbbá lehetőség volt a feladatellátás folyamatos nyomon követésére.

A tulajdonosi jogokat gyakorló önkormányzatok nyolc társaság esetében éltek az Áht. 70. § (1) be- kezdés d) pontjában meghatározott ellenőrzési lehetőséggel, és folytattak **belső ellenőrzést** a tulaj- donukban lévő sporttal kapcsolatos tevékenységet folytató gazdasági társaságoknál. Az önkormány- zatok ellenőrzéseikkel hozzájárultak a társaságok szabályos működéséhez.

1.4. A közfeladat ellátás megszervezése

A sporthoz kapcsolódó feladatot ellátó tizenhárom társaságból öt társaság közszolgáltatási szerző- dés, egy társaság közfeladatellátási szerződés, egy társaság közszolgáltatási megállapodás alapján látta el a sporttal kapcsolatos közfeladatot. Jogszabályban rögzített szerződéskötési kötelezettsége az önkormányzatoknak nem volt. Ezen szerződések tartalma eltérő volt, a feladatokat minden esetben részletesen meghatározták. További négy társaság esetében a feladatellátás az alapító okiratban, egy esetben pedig a használati jogot alapító szerződésben meghatározottak szerint történt.

A sporttal kapcsolatos feladatot ellátó tizenhárom gazdasági társaságból hét társaság esetében fő tevékenységként a „sportlétesítmény működtetése”, négy társaság esetében pedig az „egyéb sportte- vékenység” szerepel az alapító okiratban. A „sport és szabadidős képzés” valamint a „saját tulajdonú és bérelt ingatlan üzemeltetése” egy-egy társaság esetében került fő tevékenységként megjelölésre.

A főfeladatokon kívül egyéb feladatként a társaságok szerteágazó sporttal összefüggő tevékenységet végeztek. Az alapító okiratok, társasági szerződések alapján több esetben feladatkörükbe tartozik a sportegyesületi tevékenység, a sport és szabadidős tevékenység, a sport és szabadidős képzés, a test- edzési szolgáltatás, a szabadidős és sporteszköz kölcsönzés, a sportszervezetek és tevékenységek támogatása, a sport és rekreációs szolgáltatásokkal kapcsolatos tevékenységek és a gyermek és ifjú- sági feladatokról való gondoskodás is.

2. A TÁRSASÁGOK GAZDÁLKODÁSA

2.1. A társaságok működésének szabályozottsága

A számvevőszéki jelentések megállapításai alapján a társaságok a jogszabályi követelmények sze- rint **gazdálkodás alapvető szabályozási feltételeit** kialakították, azonban csak négy elemzett tár- saság pénzügyi-gazdasági tevékenység szabályozottsága felelt meg teljes körűen a Számv. tv. elő- írásainak.

A Számv. tv. által előírt számviteli politikával valamennyi társaság rendelkezett, egy társaság az ellenőrzési időszak alatt készítette el. Öt társaság esetében a **számviteli szabályozás** területén voltak hiányosságok, jellemzően a jelentős összegű hiba meghatározása, az értékcsökkenés elszámolásához kapcsolódó részletek meghatározása, valamint a hasznos élettartam meghatározása nem volt teljes körű. Valamennyi társaság rendelkezett a jogszabályi előírásoknak megfelelő eszközök és források értékelési szabályzatával. Hét társaság esetében a leltározási és leltárkészítési szabályzat nem volt megfelelő, főbb hibaként került megállapításra, hogy mennyiségi felvétellel történő leltározás gya- korisága nem volt összhangban a Számv. tv. előírásával. Pénzkezelési szabályzatát négy társaság az ellenőrzési időszak közben alkotta meg, ezzel a szabályszerű működés feltételeit az ellenőrzött idő- szak egészében nem biztosították. Számlarenddel két társaság nem rendelkezett, egy esetben a saját

és a vagyonkezelésbe kapott vagyon működtetéséből származó bevételek és ráfordítások elkülönítése nem történt meg, így a szabályszerű könyvvizetés feltételeit nem alakították ki.

A feltárt hibák és hiányosságok a gazdálkodás kockázatait növelték, a hiányos számviteli szabályozás miatt az elszámolások szabályszerűségének, a közpénzekkel való átlátható gazdálkodás és célszerű vagyongazdálkodás feltételei nem voltak biztosítottak.

A sporttevékenységhez kapcsolódó árképzésre vonatkozó előírásokat a jogszabályok nem tartalmazták. Az árképzést (pl. bérleti díjak) az ellenőrzött szervezetek kisebb hányada szabályozta belső szabályzatban. Önköltségszámítás rendjére vonatkozó szabályzat készítésére az elemzéssel érintett időszakban két társaság volt kötelezett, melyekből az egyik hiányosan, a másik egyáltalán nem készítette el szabályzatát. Megfelelő szabályzat hiányában a végzett szolgáltatások önköltségének elkülönítése a Számv. tv. szerint nem biztosítható, egyes szolgáltatások tényleges költségei – utókalkuláció hiányában – nem számszerűsíthetők.

Az Info tv.-ben foglaltak ellenére a **közérdekű adatok** megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzatot a tizenhárom társaság közül tíz nem készítette el, ezzel a felelősségi köröket nem határozták meg, a számon kérhetőség nem volt biztosított. Hat társaság a közérdekű adatok közzétételi kötelezettségének nem tett eleget, így működésük átláthatóságát nem biztosították.

2.2. A társaságok gazdálkodásának főbb jellemzői

A társaságok összesített **mérlegfőösszege** az ellenőrzött időszakok első évének végéről – 4 613,73 M Ft – az ellenőrzött időszakok utolsó évének végére csaknem ötszörösére – 22 466,0 M Ft-ra – nőtt, ennek oka elsődlegesen eszközoldalon a tárgyi eszközök nyilvántartási értékének, forrásoldalon pedig a kötelezettségeknek a növekedése. Ezek jellemzően a sportlétesítmény létrehozását megalapozó lízingszerződésekhez és devizaalapú hitelekhez kapcsolódó kötelezettségek voltak.

A tulajdonosi jogokat gyakorló önkormányzatok a társaságok működéséhez folyósított önkormányzati **támogatások** összegén kívül – a jelentős nagyságrendű sport célú beruházásokat megvalósító társaságok számára a törlesztési kötelezettségek teljesítése érdekében – tőkejuttatást illetve a hitel és kamatfizetési kötelezettségekre fedezett biztosító támogatást is folyósítottak. Az elemzés által bemutatni kívánt főbb mérlegadatokat az 1. számú táblázat szemlélteti (az adatok nem azonos évekre vonatkoznak, nem a naptári évek összesített adatait tartalmazza, az éves beszámolók adatait az ellenőrzés alá vont időszak évei sorrendjének figyelembe vételével összesítettük).

1. számú táblázat

A társaságok főbb mérlegadatai az ellenőrzött időszak egyes éveiben (ezer Ft)

Megnevezés	1. év	2. év	3. év	4. év
Befektetett eszközök	2 805 847,0	17 563 995,0	18 298 569,0	18 670 507,0
- ebből: Tárgyi eszközök	2 727 203,0	17 480 891,0	18 212 083,0	18 658 433,0
Forgóeszközök	1 383 741,0	2 165 987,0	1 646 137,0	2 190 352,0
- ebből: Követelések	233 137,2	403 283,0	339 120,0	844 853,0
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	4 613 695,0	20 410 567,0	20 720 092,0	22 466 063,0
Saját tőke	616 850,7	1 853 756,0	2 388 211,0	4 068 348,0
- ebből Jegyzett tőke	1 003 950,0	1 609 350,0	2 228 180,0	2 025 260,0
Kötelezettségek	2 798 373,1	16 856 160,0	15 544 553,0	16 060 780,0
Hosszú lejáratú köt.	1 579 407,0	14 173 102,0	13 461 177,0	13 927 364,0
Rövid lejáratú köt.	1 218 966,1	2 683 058,0	2 083 376,0	2 133 416,0
FORRÁSOK ÖSSZESEN	4 613 695,0	20 410 567,0	20 720 092,0	22 466 063,0

Forrás: a társaságok beszámolóit alapján ASZ szerkesztés

A társaságok rövid távú **kötelezettsége** a tizenhárom ellenőrzött társaságból tíz esetében nőtt (főként a szállítói kötelezettségek tekintetében), míg hosszú lejáratú kötelezettsége nyolc esetben volt jelentős a 2. évtől az átvett ingatlanokhoz kapcsolódó kötelezettségek miatt. A kötelezettségek jelentős növekedése a hatékony feladatellátás területét veszélyeztető tényező volt. Három társaság nem rendelkezett hosszú lejáratú kötelezettséggel az ellenőrzött időszakban.

A **vagyongazdálkodás** területén a bevételek és ráfordítások elszámolása a számvevőszéki jelentések alapján mindössze hat társaság esetében volt szabályszerű. Jellemző szabálytalanság volt, hogy a könyvviteli elszámolások nem, vagy nem megfelelően voltak számviteli bizonylatokkal alátámasztva. Több esetben a bizonylatok nem feleltek meg az alaki és tartalmi követelményeknek. A bevételek és a ráfordítások elszámolásának szabálytalanságai miatt fennállt a kockázata, hogy a társaságok éves beszámolóiban kimutatott bevételek és ráfordítások nem valós adatokat tartalmaztak, nem voltak azonosíthatók az egyes pénzügyi döntésekért – gazdasági esemény elrendeléséért – felelős személyek, nem volt biztosított a közvagyon felhasználásának átláthatósága és ellenőrizhetősége, az elszámolások megfelelősége.

A **vagyonnyilvántartások** területén a Számv. tv. 69. § (1)-(3) bekezdésében előírtak ellenére öt társaság a beszámolójában szereplő év végi mérleg adatait nem támasztotta alá leltárral, ezáltal a mérlegben szereplő eszköz és forrás értékek valódisága nem volt alátámasztott. Alátámasztott mérleg hiányában a társaságok éves beszámolója nem volt megalapozott, a vagyon védelme és a működés átláthatósága nem volt biztosított.

A közhasznú besorolással rendelkező szervezetek beszámolóik részeként a közhasznúsági mellékletet elkészítették. A gazdasági társaságok beszámolóinak tulajdonos általi jóváhagyása megtörtént.

A társaságok gazdálkodását, fenntartható működésüket az alábbi **pénzügyi mutatók** segítségével elemeztük:

- likviditási ráta,
- eladósodottság.

A gazdasági társaságok pénzügyi működésének jellemző mutatója a **likviditási ráta**. Az átlagos likviditási rátát ellenőrzési évenként határoztuk meg. Kockázatosnak tekinthető egy társaság adott évi likviditási helyzete, ha a rövid lejáratú kötelezettségek állománya meghaladja a forgó eszközök értékét, azaz a likviditási mutató értéke 1,0-nál alacsonyabb. Elemzésünk során megállapítottuk, hogy az első vizsgált évben négy, a másodikban hat, a harmadikban hét, a negyedikben pedig nyolc társaságnál volt tapasztalható 1,0 alatti érték. Összességében elmondható, hogy az elemzés alá vont társaságok likviditási helyzete összességében romlott.

Az **eladósodottsági mutató** megmutatja, hogy a gazdasági társaság kötelezettségeit (adósságait) a saját forrásai (saját tőke) milyen mértékben fedezik. A stabil, fenntartható működést a mutató tartósan 1,0 alatti értéke jelzi. Az első három vizsgált évben nyolc, a negyedikben hét társaságnál volt tapasztalható egy feletti érték. A társaságok **eladósodottsága** az ellenőrzött években végig magas volt, ezért fennállt annak kockázata, hogy a magas kötelezettségállomány veszélyezteti a feladatellátást.

A társaságok mérleg szerinti eredménye, 2015. július 5-től adózott eredménye jellemzően negatív volt, csak három társaság ért el pozitív eredményt az ellenőrzött időszakban. A veszteséges gazdálkodás miatt felhalmozott negatív eredményt a tulajdonosi tőkejuttatások összességében kompenzálták, a saját tőke/jegyzett tőke aránya az ellenőrzött időszak első évi 61%-ról az utolsó év végére 201%-ra nőtt. A tulajdonos döntése alapján öt társaságnál került sor a jegyzett tőke összegének emelésére, folyamatos tőkejuttatásra.

Egy gazdasági társaság esetében a saját tőke összege 2011-2014 években negatív volt. A tulajdonosi joggyakorló nem tett eleget a **tőkepótlási** kötelezettségének. A veszteséges gazdálkodás miatt a 2013-2014. évek beszámolóinak elfogadását követően ugyan a tulajdonosi joggyakorló döntött a tőke biztosításáról a három hónapos határidőn belül, de a tőkét nem bocsátotta határidőn belül teljes

körűen a társaság rendelkezésére, ami a társaság működésére, a közfeladat ellátására nézve kockázatot jelentett.

Az Áht.¹⁹ 107. § (1) bekezdése szerint az elemzett gazdasági társaságok közül a NGM közlemény²⁰ egy szervezetet 2012. február 16-ától, három szervezetet pedig 2015. december 30-ától a **kormányzati szektorba tartozó egyéb szervezetek** közé sorolt. A kormányzati szektorba sorolt társaságok a szervezetek tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert nem alakítottak ki, az Ávr.²¹ mellékletében (2014. december 31-ig 7. melléklet, 2015. január 1-től 5. melléklet) előírt adatszolgáltatási kötelezettségüknek nem tettek eleget, így nem biztosították a kormányzati szektor hiányát befolyásoló elemek ellenőrizhetőségét. Az adatszolgáltatás hiánya a törvényben rögzített célok megvalósulását veszélyeztette.

2.3. A társaságok vagyona

A társaságok mindegyike rendelkezett a feladatellátást szolgáló **saját tulajdonú vagyonnal**, ezen kívül az alapító tulajdonában lévő üzemeltetésre és használatra átvett vagyontárgyakat, és vagyongazdálkodásba vett vagyontárgyakat használták a feladatellátás során. A tizenhárom társaságból 5 társaság kizárólag saját vagyont használt a feladatellátás során. Hat társaság a tulajdonosi jogokat gyakorló önkormányzatoktól térítésmentesen átvett vagyon hasznosításával biztosította a feladatellátást. Két társaság esetében vagyongazdálkodási szerződés alapján biztosította a működést szolgáló vagyont a tulajdonosi jogok gyakorlója.

A társaságok **vagyongazdálkodása** hat társaság esetében szabályszerű volt, hét esetben nem volt szabályszerű. Az egyik társaság csak az ellenőrzött időszak felétől mutatta ki a vagyongazdálkodást az eszközök mérlegében, ami jelentős kockázatot jelentett a vagyongazdálkodás, vagyongazdálkodás területén, a mérleg valódisága nem volt biztosított, a csalás kockázata fennállt.

Két társaságnál az eszközök üzembehelyezési dokumentumai hiányoztak, nem gondoskodtak a Számv. tv. előírásainak megfelelő dokumentálásról. Az értékcsökkenés elszámolása két társaságnál nem volt szabályszerű. Fenti szabálytalanságok növelték a vagyongazdálkodás kockázatait.

3. A TÁRSASÁGOK INTEGRITÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE

Az ÁSZ 2011 óta végez **integritás felméréseket**, melynek célja, hogy az elemzett szervezeteknél azonosítsa az etikus, átlátható működést károsan befolyásoló kockázatokat, illetve feltérképezze az ezek kezelésére szolgáló kontrollokat. 2015 decemberében az ÁSZ kiterjesztette felmérését az állami tulajdonú gazdasági társaságokra, majd 2016 szeptemberében az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságokra is. A kiterjesztés célja az volt, hogy felmérje az állami, és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok közforrásokkal való gazdálkodásában, vagyongazdálkodásában rejlő integritási kockázatokat.

Az ÁSZ a felmérést 2018. évre vonatkozóan is elvégezte, és az integritás-kérdőívre adott válaszok alapján a gazdasági társaságok integritási, korrupciós érintettségére és az integritáskontrollok kiépítettségére vonatkozóan három, százalékos formában kifejezett index került kiszámításra:

1. **Eredendő Veszélyeztetettségi Tényezők (EVT)**. Az index a szolgáltatók alapvető jellemzőiből, a szervezet nagyságából, tevékenységükből és működésüket elsődlegesen meghatározó feltételekből eredő korrupciós veszélyeztetettség összetevőit teszi mérhetővé.

2. **Veszélyeztetettséget növelő tényezők (VNT)** A gazdasági társaság napi működési feltételeit jelentősen befolyásoló – az eredendő veszélyeztetettséget növelő – kockázati, veszélyeztetettségi összetevői, amelyek közvetlenül nem kötődnek az alaptevékenységhez, de jelenlétük fokozza az in-

tegritási, korrupciós kockázatokat. Magában foglalja a gazdasági társaság működését, annak kiszámíthatóságát, stabilitását, továbbá a menedzsment döntéseitől függő tényezőket (pl. szervezeti kultúra, erőforrásokkal való gazdálkodás, közbeszerzés).

3. **Kontrollt erősítő tényezők (KET)** Ehhez az indexhez olyan tényezők tartoznak, mint a szervezet belső szabályozása, a rendszeres kockázatelemzés és kockázatkezelés, a humánerőforrás gazdálkodás, a speciális korrupcióellenes rendszerek kiépítettsége, a rögzített etikai normák.

Az elemzés alapjául szolgáló tizenhárom társaság közül nyolc töltötte ki a kérdőívet, az egyes társaságok eredményét, valamint az átlagukat és az összes gazdasági társaság átlagát a 2. számú táblázat mutatja be.

2. számú táblázat

	1. társaság	2. társaság	3. társaság	4. társaság	5. társaság	6. társaság	7. társaság	8. társaság	Sport társaságok átlaga	Teljes sokaság átlaga
EVT INDEX	47,5%	40,0%	52,0%	50,0%	52,7%	30,0%	43,0%	56,4%	46,4%	41,6%
VNT INDEX	17,9%	24,2%	39,4%	24,7%	33,2%	22,1%	31,4%	23,2%	27,0%	27,8%
KET INDEX	50,7%	35,2%	47,3%	63,5%	26,2%	69,6%	75,7%	35,8%	50,5%	45,1%

Forrás: ÁSZ Integritás felmérés 2018.

A táblázatból látható, hogy a vizsgált nyolc társaság átlag EVT indexe a teljes sokaság átlagánál magasabb eredményt ért el, ami azt jelenti, hogy a társaságok megítélése szerint az eredendő korrupciós veszélyeztetettség esetükben magasabb az átlagosnál. A VNT index értéke a nyolc társaságból három társaság esetében magasabb, mint az elemzés alapjául szolgáló társaságok és a teljes sokaság átlaga, vagyis értékelésük szerint az átlagot meghaladó mértékű a veszélyeztetettséget növelő tényező a gazdálkodásukban. Az integritási veszélyeztetettséget befolyásoló tényezők hatása azon gazdasági helyzetek és események kapcsán nő, amelyek jelentős közpénz-felhasználáshoz kötődnek. Elemzésünk korábbi részében láthattuk, hogy a társaságok jelentős támogatásokból finanszírozzák feladatellátásukat.

A kérdőív kitöltése a társaságok önértékelése alapján készült. A társaságok működésének és gazdálkodásának értékelése során feltárt hibák, hiányosságok nem minden esetben támasztják alá az integritás felmérés eredményeit.

4. A SZÁMVEVŐSZÉKI JELENTÉSEKBEN MEGFOGALMAZOTT JAVASLATOK

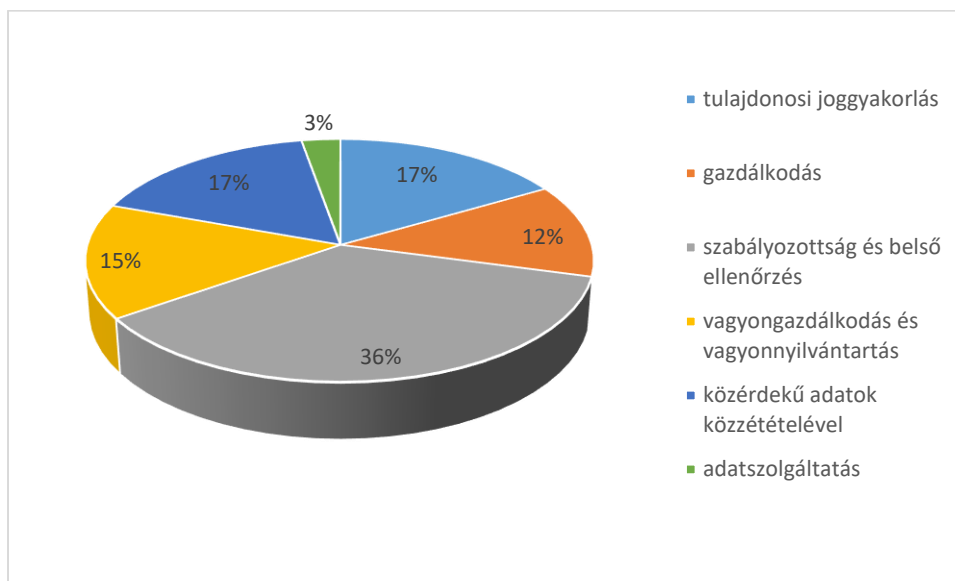
A társaságok ellenőrzéseiről készült 13 számvevőszéki jelentés közül 12 jelentés esetében a megfogalmazott megállapításokhoz kapcsolódó, intézkedési terv készítési kötelezettséget keletkeztető **javaslatot** fogalmazott meg az ÁSZ. Az elemzésbe vont tizenhárom számvevőszéki jelentésből tizenkettő a társaság vezetőjének, nyolc a tulajdonosi jogokat gyakorló önkormányzatnak fogalmazott meg javaslatot. A társaságok vezetőinek megfogalmazott javaslatok száma összesen 61, a tulajdonos önkormányzatok felé megfogalmazott javaslatok száma 12.

A javaslatok alapján a címzettek **intézkedési tervet** kötelesek készíteni az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdése alapján, és az abban foglaltakat határidőben végrehajtani. Az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával megszüntethetőek a feltárt hiányosságok és szabálytalanságok, csökkenthetőek a gazdálkodásban és a tevékenységben fennálló kockázatok, melyet az ÁSZ utóellenőrzés keretében ellenőrizhet.

A társaságok esetében a tulajdonosi joggyakorlás kereteinek kialakítása és a tulajdonosi joggyakorlás összességében szabályszerű volt. Öt társaság esetében a számvevőszéki jelentés a tulajdonosi joggyakorló szervezet vezetője számára nem tartalmazott javaslatot, hat társaság esetében egyet, egy társaság esetében két javaslat került megfogalmazásra. A tulajdonosi joggyakorlás kereteinek kialakítása egy társaság esetében nem felelt nem a jogszabályi előírásoknak, a tulajdonosi joggyakorló szervezet vezetője számára négy javaslat került megfogalmazásra. A számvevőszéki jelentésekben megfogalmazott javaslatok megoszlását a főbb ellenőrzött területek szerint az 2. számú ábra mutatja be.

A számvevőszéki jelentésekben megfogalmazott javaslatok megoszlása

2. számú ábra



Forrás: ÁSZ szerkesztés

A **tulajdonosi joggyakorlóknak tett javaslatok** (17%) jellemzően a felügyelőbizottságok szabályszerű működését biztosító ügyrend megalkotására, míg egy esetben az önkormányzat közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervének és fejlesztési tervének készítésére irányult.

Az **ügyvezetőknek megfogalmazott javaslatok** közül a szabályozottságot és a belső ellenőrzést érintette a legtöbb (36%), ezek főként a számviteli politikára, valamint annak keretében elkészítendő szabályzatokra, továbbá a megfelelő számlarendre, a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek szabályozására fókuszáltak.

A gazdálkodásra irányuló javaslatok (12%) a bevételek és ráfordítások elszámolásának könyvviteli bizonylatokkal való alátámasztottság javítását célozták.

A vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó javaslatok (15%) túlnyomó részt a mérleg szabályszerű leltárral történő alátámasztására, a mennyiségben és értékben is nyilvántartott eszközök esetében a Számv.tv. és belső szabályzatnak megfelelő leltározási tevékenység végrehajtására, a befektetett eszközök – immateriális javak és tárgyi eszközök – üzembe helyezésének megfelelő dokumentálására vonatkoztak.

A közérdekű adatok közzétételével kapcsolatos javaslatok (17%), a nyilvánosság megvalósítását és biztosítását, ezen keresztül a társaságok átláthatóságát szolgálják. Az adatszolgáltatással kapcsolatos javaslatok (3%) a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek, elemzésünk esetében két társaság adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítésére irányultak.

FOGALOMTÁR

Eladósodottsági mutató	A mutató az idegen tőke értékét hasonlítja a saját tőke értékéhez. Minél nagyobb az idegen tőke aránya a saját tőkéhez viszonyítva, annál nagyobb fokú az eladósodottság, annál nagyobb likviditási nehézségek keletkezhetnek a hitelek és kölcsönök törlesztése, valamint az egyéb kötelezettségek törlesztése miatt.
Gazdasági társaság	A Ptk. 3:88. § (1) bek. alapján a gazdasági társaságok üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására, a tagok vagyoni hozzájárulásával létrehozott, jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások, amelyekben a tagok a nyereségből közösen részesednek, és a veszteséget közösen viselik.
 Holding	A számvitelről szóló törvény szerint anyavállalatnak és leányvállalatnak minősülő társaságok együttese, ahol az anyavállalat egyidejűleg megfelel a nemzeti vagyonról szóló törvény tulajdonosi joggyakorlóval szemben támasztott követelményeinek is.” (Vksz. tv. 2. § 28. pont)
Javadalmazási szabályzat	A Taktv. 5. § (3) bekezdése alapján a köztulajdonban álló gazdasági társaságok legfőbb szerve által alkotott szabályzat a vezető tisztségviselők, FB tagok, valamint a Munka törvénykönyve 208. §-a hatálya alá eső munkavállalók javadalmazásáról, valamint a jogviszony megszűnése esetére biztosított juttatások módjáról, mértékének elveiről, annak rendszeréről.
Kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezet	Azok a szervezetek, amelyek az Áht. alapján nem részei az államháztartásnak, azonban az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló, 2009. május 25-i 479/2009/EK tanács rendelet szerint a kormányzati szektorba tartoznak.
Közfeladat	Jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amit az arra kötelezett közérdekből, jogszabályban meghatározott követelményeknek és feltételeknek megfelelően végez, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, továbbá az állam nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeiből adódó közérdekű feladatokat, valamint e feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra biztosítását is.
Közhasznú jogállás	Közhasznú szervezetté minősíthető az a Magyarországon nyilvántartásba vett közhasznú tevékenységet végző szervezet, mely létesítő okirata megfelel a 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) rendelkezéseinek, mely tisztségviselői nyilatkoztak az Ectv.-ben foglalt kizáró és összeférhetlenségi körülmények tekintetében, illetve mely az előző két lezárt üzleti év beszámolója, illetve közhasznúsági melléklete alapján igazolja, hogy megfelelő erőforrással és megfelelő társadalmi támogatottsággal rendelkezik. A közhasznú szervezetté minősíthető szervezet a közhasznú jogállást a közhasznú szervezetként való nyilvántartásba vétellel szerzi meg, a közhasznú jogállást kérelmezni kell.
Közhasznú szervezet eredményfelosztásának tilalma	A közhasznú szervezet a gazdálkodása során elért eredményét nem oszthatja fel, azt a létesítő okiratban meghatározott közhasznú tevékenységére kell fordítania.
Közhasznú tevékenység	A Civil tv. 2. § 20. pontja értelmében közhasznú tevékenységnek minősül minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez.
Köztulajdonban álló gazdasági társaság	Az a gazdasági társaság, amelyben a Magyar Állam, helyi önkormányzat, a helyi önkormányzat jogi személyiséggel rendelkező társulása, többcélú kistérségi társulás, fejlesztési tanács, nemzetiségi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat jogi személyiségű társulása, költségvetési szerv vagy közalapítvány külön-külön vagy együttesen számítva többségi befolyással rendelkezik.

Likviditási ráta	A likviditási ráta az egyik legelterjedtebb likviditási mutató, amely rövid lejáratú eszközök (más néven forgóeszközök) és a rövid lejáratú források hányadosaként számítható ki. Ha értéke kisebb mint 1, akkor fennáll a fizetéseképtelenség veszélye.
Nemzeti vagyon	Az Nvtv. 1. § (2) bekezdés c) pontja szerint „ <i>az állam vagy a helyi önkormányzatot tulajdonában lévő pénzügyi eszközök, továbbá az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető társasági részesedések</i> ”.
Non-profit gazdasági társaság	A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 9/F. § (2) bekezdése szerint „ <i>az a gazdasági társaság minősül nonprofit gazdasági társaságnak és cégnevében az a gazdasági társaság tüntetheti fel a nonprofit jellegét, amelynek létesítő okirata tartalmazza, hogy a gazdasági társaság tevékenységéből származó nyereség a tagok között nem osztható fel, hanem az a gazdasági társaság vagyonát gyarapítja.</i> ” (hatályos 2014. március 15-től)
Tulajdonosi joggyakorló	Aki a nemzeti vagyon felett az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességének gyakorlására jogosult (Nvtv. 3. § (1) bekezdés 17. pont).

JOGSZABÁLYOK ÉS KÖZJOGI SZERVEZETSZABÁLYOZÓ ESZKÖZÖK JEGYZÉKE

Magyarország Alaptörvénye

1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről

1991. évi XX. törvény a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköréről

2000. évi C. törvény a számvitelről

2005. évi XC. törvény az elektronikus információszabadságról (2012.01.01.-től hatálytalan)

2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról (2014.03.15-től hatálytalan)

2009. évi CXXII. törvény a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről

2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről

2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról

2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról

2013. évi V. törvény a Polgári Törvény könyvről

350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről

353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet az adósságot keletkeztető ügyletekhez történő hozzájárulás részletes szabályairól

368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról

370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről

MELLÉKLET

1. számú melléklet: az elemzés alapjául szolgáló számvevőszéki jelentések

- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – STADION Sportlétesítményeket Működtető Nonprofit Közhasznú Kft. 2016. (16216)
- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – Kaposvár Jégcsarnok Fejlesztő és Üzemeltető Kft. 2016. (16223)
- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – Hírös Spot Szabadidő Létesítményeket Működtető és Szolgáltató Nonprofit Kft. 2016. (16247)
- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – Pécsi Sport Nonprofit Zrt. 2017. (17018)
- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – „Csarnok” Veszprémi Csarnoküzemeltető, Rendezvényszervező és Kommunikációs Kft. 2017. (17020)
- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – Érdi Sport Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. 2017. (17203)
- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – Kaszaper Kulturális, Sport, Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft. 2018. (18063)
- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – Kertvárosi Sportlétesítményeket Üzemeltető Kft. 2018. (18126)
- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – Gyulasport Sportlétesítményeket Működtető, Utánpótlás Nevelő Sportiskola,, Sportszervező és Szolgáltató Nonprofit Kft. 2018. (18150)
- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – MartonSport Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2018. (18159(1))
- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – Csömöri Sport és Szabadidő-szervező Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2018. (18160(1))
- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – Gyöngyösi Sportfólió Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2018. (18170)
- Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése – Bányaterenyei Könyvtár és Létesítményüzemeltető Nonprofit Kft. 2018. (18193)

2. számú melléklet: az elemzés alá vont társaságok egyes jellemzői I. (2016. december 31-én)

Ellenőrzött szervezet	Alapítás időpontja	Tulajdonosi szerkezet	Ellenőrzött időszak	számvevőszéki jelentés sorszáma
Csömöri Sport és Szabadidő-szervező Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	2011.05.24	100% Önk. tulajdon	2013.01.01-2016.12.31	18160
Érdi Sport Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	2009.11.19	Alapítás: 90% Önk, 10% Érdi városi Sportegyesületi tulajdon, 2013. 10. 21-től 100%-os Önk tulajdon	2012.01.01-2015.12.31	17203
Gyöngyösi Sportfólió Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	2007.10.25	100% Önk. tulajdon	2013.01.01-2016.12.31	18170
Gyulasport Sportlétesítményeket Működtető, Utánpótlás Nevelő Sportiskola, Sportszervező és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	2009.04.23.	100% Önk. tulajdon	2013.01.01.-2016.12.31.	18150
Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető és Szolgáltató Nonprofit Kft.	2008.06.24	100% Önk. tulajdon	2011.01.01-2014.12.31.	16247
Kaszaper Kulturális, Sport, Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft.	2003.02.27	100% Önk. tulajdon	2013.01.01.-2016.12.31.	18063
Kertvárosi Sportlétesítményeket Üzemeltető Kft.	2006.12.13.	100% Önk. tulajdon	2013.01.01.-2016.12.31.	18126
MartonSport Nonprofit Kft.	2014.03.13	Alapítás: 77,7% Önk. tulajdon 22,3% Martonvásári OLIMPIA Diák-Sportegyesület és Mustang Sportegyesület, 2015. 02. 10-től 100% Önk. tulajdon	2013.01.01.-2016.12.31.	18159
Pécsi Sport Nonprofit Zrt.	2010.06.10	100% Önk. tulajdon	2011.01.01-2014.12.31.	17018
STADION Sportlétesítményeket Működtető Nonprofit Kft. „végelszámolás alatt”	2009.05.30	51% Önk., 31% Kecskeméti TE Labdarúgó Kft., 12% Kecskeméti Atlétikai és Rugby Klub	2011.01.01-2014.12.31.	16216
"Csarnok" Veszprémi Csarnoküzemeltető, Rendezvény-szervező és Kommunikációs Kft.	2007.07.24	Alapítás: VKSZ Zrt. 100% (a Zrt. 97,7%-ban az Önkormányzat tulajdonában volt) 2012. 07. 01-étől átalakulással 100% Önk. Tulajdon	2011.01.01-2014.12.31.	17020
Kaposvár Jégcsarnok Fejlesztő és Üzemeltető Kft.	2003.09.09	2011.03.22-ig 100% önkormányzat 2011.03.23-2014 Kapos Holding Közszolgáltató Zrt. 100% (a Zrt. 100%-ban az Önkormányzat tulajdonában)	2011.01.01-2014.12.31.	16223
Bátonyterenyei Közművelődési, Városi Könyvtár és Létesítményüzemeltető Nonprofit Kft.	2009.06.26	100% Önk. tulajdon	2013.01.01-2016.12.31	18193

Forrás: Sporttal kapcsolatos tevékenységet folytató önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok cégnyilvántartásban szereplő adatai, ÁSZ szerkesztés

3. számú melléklet: az elemzés alá vont társaságok egyes jellemzői II.

Ellenőrzött szervezet	Közhasznú szervezetként történő besorolás	Kormányzati szektorba sorolt gazdasági szervezet
Csömöri Sport és Szabadidő-szervező Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Nem releváns	Nem releváns
Érdi Sport Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Nem releváns	Nem releváns
Gyöngyösi Sportfólió Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	2013 évben közhasznú, a besorolás 2014. 06.01-el törésre került.	2015. dec. 30-ától
Gyulasport Sportlétesítményeket Működtető, Utánpótlás Nevelő Sportiskola, Sportszervező és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	2014. 05.29-ig kiemelten közhasznú, ezt követően közhasznú.	Nem releváns
Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető és Szolgáltató Nonprofit Kft.	2014.05.22-ig kiemelten közhasznú, ezt követően közhasznú nonprofit szervezet.	2015. dec. 30-ától
Kaszaper Kulturális, Sport, Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft.	2014. 05.27-ig kiemelten közhasznú, ezt követően közhasznú	Nem releváns
Kertvárosi Sportlétesítményeket Üzemeltető Kft.	Nem releváns	Nem releváns
MartonSport Nonprofit Kft.	2016. 11.03-tól közhasznú	Nem releváns
Pécsi Sport Nonprofit Zrt.	Közhasznú	2012 febr. 16-ától
STADION Sportlétesítményeket Működtető Nonprofit Kft.	Közhasznú	Nem releváns
"Csarnok" Veszprémi Csarnoküzemeltető, Rendezvényszervező és Kommunikációs Kft.	Nem releváns	Nem releváns
Kaposvár Jégcsarnok Fejlesztő és Üzemeltető Kft.	Nem releváns	Nem releváns
Bátonyterenyei Közművelődési, Városi Könyvtár és Létesítményüzemeltető Nonprofit Kft.	2013.01.31-ig közhasznú szervezet, azt követően nem.	2015. dec. 30-ától

Forrás: Sporttal kapcsolatos tevékenységet folytató önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok cégnyilvántartásban szereplő adatai, NGM közlemények, ÁSZ szerkesztés

RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK

¹ Möt.v.	2011. évi CLXXXIX. törvény – Magyarország helyi önkormányzatairól (hatályos: 2012. január 01-étől)
² Sporttv.	2004. évi I. törvény – a sportról (hatályos: 2004. március 13-ától)
³ ÁSZ	Állami Számvevőszék
⁴ társaság	elemzésre kijelölt tizenhárom önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság
⁵ 1991. évi XX. törvény	1991. évi XX. törvény a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköréről
⁶ Gt.	2006. évi IV. törvény – a gazdasági társaságokról (hatálytalan: 2014. március 15-étől)
⁷ Ptk.	2013. évi V. törvény – a Polgári Törvénykönyvről (hatályos: 2014. március 15-étől)
⁸ Nvtv.	2011. évi CXCVI törvény a nemzeti vagyronról (hatályos: 2011. december 31-étől)
⁹ Taktv.	2009. évi CXXII. törvény a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről (hatályos: 2009. október 3-ától)
¹⁰ Mt.	2012. évi I. törvény a Munka törvénykönyvéről
¹¹ Számv. tv.	2000. évi C törvény – a számvitelről (hatályos: 2001. január 1-étől)
¹² Civil. tv.	2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról (hatályos: 2011. december 22-étől)
¹³ Info tv.	2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
¹⁴ TAO tv.	1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról
¹⁵ NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
¹⁶ Ávr.	368/2011. (XII. 3.) Korm. rendelet – az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (hatályos: 2012. január 1-től)
¹⁷ Bkr.	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontroll rendszeréről és belső ellenőrzéséről
¹⁸ SZMSZ	Szervezeti és Működési Szabályzat
¹⁹ Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (hatályos: 2012. január 1-től)
²⁰ NGM közlemény	NGM közlemény a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetekről, 2012. február 16. (megjelent: Hivatalos Értesítő 2012/9.), valamint 2015. december 30. (megjelent: Hivatalos Értesítő 2015/66.)
²¹ Ávr.	368/2011. (XII. 3.) Korm. rendelet – az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (hatályos: 2012. január 1-től)

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Csere János utca 10.

Levélcím: 1364 Budapest 4. Pf. 54

Telefon: +36 1 484 9100 Telefax: +36 1 484 9200

www.asz.hu